

Regionstyrelsen §§ 175-198

Tid: 2016-12-20, kl 13:00-16:15

Plats: Regionens Hus, sal A

§ 181 **Finanspolicy – revidering**

Diarienummer: RJL 2016/3164

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

- Godkänna reviderad finanspolicy för Region Jönköpings län.

Reservation

Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverar sig till förmån för egna förslag samt till de man instämt i. Reservation Vänsterpartiet till de yrkanden man instämt i.

Sammanfattning

En översyn av finanspolicyn har gjorts i syfte att säkerställa att den är anpassad till den sedan 2015 gällande ansvars- och styrningsfördelningen i Region Jönköpings län. Översynen har resulterat i några förtydligande formuleringar samt redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag arbetsutskottet 2016-12-12
- Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-23
- Gällande Finanspolicy beslutad av Regionfullmäktige 2014-04-22 § 67
- Förslag till reviderad Finanspolicy
- § 71 Regionstyrelsen 2016-05-10

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Carina Ödebrink yrkar på nedanstående ändring och tillägg i policyn:

Ändring under Kapitalförvaltning

Nytt första stycke

Den övergripande målsättningen för kapitalförvaltningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för regionen.

Region Jönköpings län har därutöver ett långsiktigt åtagande att möta framtida pensionsförpliktelser och investeringsbehov.

Regionstyrelsen §§ 175-198

Tid: 2016-12-20, kl 13:00-16:15

Därutöver har Regionen behov av en likviditet som matchar löpande in- och utbetalningar och som utgör en buffert för kortsiktigt negativa förändringar i penningströmmar.

Tillägg under Pensionsmedelsförvaltning

Landsting/regioner och kommuner ska enligt gällande lag endast redovisa den pensionsskuld som intjänats från och med 1998 i balansräkningen, den så kallade blandmodellen.

Region Jönköpings län har dock beslutat att, från och med årsredovisningen för 2008, redovisa den totala pensionsskulden i balansräkningen, så kallad redovisning enligt fullfonderingsmodellen. Resultatet presenteras också enligt blandmodell för att uppfylla lagkravet. Under 2016 har en statlig utredning föreslagit en lagändring som innebär redovisning av pensionerna enligt fullfondering, beslut kommer att fattas under 2017.

Region Jönköpings läns rörelsekapital är inte enbart reserverade att användas till pensioner. Vid behov och efter ekonomisk bedömning kan medlen omsättas till andra tillgångar, t ex anläggningstillgångar.

Regionens finansiella mål innebär att investeringarna finansieras genom årliga positiva resultat som tillsammans med avskrivningar täcker investeringsutgifterna.

Det är dock inte god ekonomisk hushållning att ta upp lån när det finns likvida medel att tillgå.

Annica Nordqvist och Mikael Ekvall instämmer i ovanstående yrkande från Carina Ödebrink.

Annica Nordqvist yrkar på nedanstående tillägg i policyn:
Ny mening innan sista meningen under:

Etisk hänsyn

Investeringar som inte är miljömässigt eller klimatmässigt hållbara skall exkluderas.

Carina Ödebrink och Mikael Ekvall instämmer i ovanstående yrkande från Annica Nordqvist.

Maria Frisk yrkar bifall till föreliggande förslag och avslag på Carina Ödebrinks och Annica Nordqvists yrkanden.

Regionstyrelsen §§ 175-198

Tid: 2016-12-20, kl 13:00-16:15

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på föreliggande förslag mot Carina Ödebrinks yrkande och finner att styrelsen har beslutat i enlighet med föreliggande förslag.

Votering begärs och genomförs med följande proposition:

JA för föreliggande förslag, NEJ för bifall till yrkande från Carina Ödebrink.

JA röstar: Maria Frisk, Rune Backlund, Malin Olsson, Martin Hytting, Jimmy Henriksson, Anna-Karin Yngvesson, Samuel Godrén och Malin Wengholm.

NEJ röstar: Marcus Eskdahl, Jeanette Söderström, Bo Kärrskog, Rachel De Basso, Annica Nordqvist, Mikael Ekvall och Carina Ödebrink.

Styrelsen beslutar i enlighet med föreliggande förslag.

Ordförande ställer proposition på föreliggande förslag mot Annica Nordqvist tilläggsyrkande och finner att styrelsen har beslutat i enlighet med föreliggande förslag.

Votering begärs och genomförs med följande proposition:

JA för föreliggande förslag, NEJ för bifall till yrkande från Annica Nordqvist

JA röstar: Maria Frisk, Rune Backlund, Malin Olsson, Martin Hytting, Jimmy Henriksson, Anna-Karin Yngvesson, Samuel Godrén och Malin Wengholm.

NEJ röstar: Marcus Eskdahl, Jeanette Söderström, Bo Kärrskog, Rachel De Basso, Annica Nordqvist, Mikael Ekvall och Carina Ödebrink.

Styrelsen beslutar i enlighet med föreliggande förslag.

Beslutet skickas till

Regionfullmäktige

Vid protokollet

Siw Kullberg

Regionstyrelsen §§ 175-198

Tid: 2016-12-20, kl 13:00-16:15

Justeras

Malin Wengholm
Ordförande

Bo Kärreskog

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Strand

Regionstyrelsens arbetsutskott §§ 193-217

Tid: 2016-12-12, kl: 10:00-16:40

Plats: Regionens Hus, sal A

§ 195 **Finanspolicy – revidering**

Diarienummer: RJL 2016/3164

Beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

- Godkänna reviderad finanspolicy för Region Jönköpings län.

Reservation

Socialdemokraterna och Miljöpartiet reserverar sig till förmån för egna förslag samt till de man instämt i.

Sammanfattning

En översyn av finanspolicyn har gjorts i syfte att säkerställa att den är anpassad till den sedan 2015 gällande ansvars- och styrningsfördelningen i Region Jönköpings län. Översynen har resulterat i några förtydligande formuleringar samt redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-23
- Gällande Finanspolicy beslutad av Regionfullmäktige 2014-04-22 § 67
- Förslag till reviderad Finanspolicy
- § 71 Regionstyrelsen 2016-05-10

Yrkanden/förslag till beslut på sammanträde

Carina Ödebrink yrkar på nedanstående ändring och tillägg i policyn:

Ändring under Kapitalförvaltning

Nytt första stycke

Den övergripande målsättningen för kapitalförvaltningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för regionen. Region Jönköpings län har därutöver ett långsiktigt åtagande att möta framtida pensionsförpliktelser och investeringsbehov.

Regionstyrelsens arbetsutskott §§ 193-217

Tid: 2016-12-12, kl: 10:00-16:40

Därutöver har Regionen behov av en likviditet som matchar löpande in- och utbetalningar och som utgör en buffert för kortsiktigt negativa förändringar i penningströmmar.

Tillägg under Pensionsmedelsförvaltning

Landsting/regioner och kommuner ska enligt gällande lag endast redovisa den pensionsskuld som intjänats från och med 1998 i balansräkningen, den så kallade blandmodellen.

Region Jönköpings län har dock beslutat att, från och med årsredovisningen för 2008, redovisa den totala pensionsskulden i balansräkningen, så kallad redovisning enligt fullfonderingsmodellen. Resultatet presenteras också enligt blandmodell för att uppfylla lagkravet. Under 2016 har en statlig utredning föreslagit en lagändring som innebär redovisning av pensionerna enligt fullfondering, beslut kommer att fattas under 2017.

Region Jönköpings läns rörelsekapital är inte enbart reserverade att användas till pensioner. Vid behov och efter ekonomisk bedömning kan medlen omsättas till andra tillgångar, t ex anläggningstillgångar.

Regionens finansiella mål innebär att investeringarna finansieras genom årliga positiva resultat som tillsammans med avskrivningar täcker investeringsutgifterna.

Det är dock inte god ekonomisk hushållning att ta upp lån när det finns likvida medel att tillgå.

Annica Nordqvist instämmer i ovanstående yrkande från Carina Ödebrink.

Annica Nordqvist yrkar på nedanstående tillägg i policyn:
Ny mening innan sista meningen under:

Etisk hänsyn

Investeringar som inte är miljömässigt eller klimatomänsigt hållbara skall exkluderas.

Carina Ödebrink instämmer i ovanstående yrkande från Annica Nordqvist.

Regionstyrelsens arbetsutskott §§ 193-217

Tid: 2016-12-12, kl: 10:00-16:40

Rune Backlund yrkar bifall till föreliggande förslag inklusive de redaktionella ändringar som föreslagits.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på föreliggande förslag mot Carina Ödebrinks och Annica Nordqvist yrkanden och finner att arbetsutskottet har beslutat i enlighet med föreliggande förslag.

Votering begärs och genomförs med följande proposition:
JA för föreliggande förslag, NEJ för bifall till yrkande från Carina Ödebrink och Annica Nordqvist.

JA röstar: Maria Frisk, Rune Backlund och Malin Wengholm.
NEJ röstar: Carina Ödebrink och Annica Nordqvist.

Arbetsutskottet beslutar i enlighet med föreliggande förslag.

Beslutet skickas till
Regionstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Malin Wengholm
Ordförande

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist

Regionledningskontoret

Regionfullmäktige

Översyn av finanspolicy för Region Jönköpings län

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

- reviderad finanspolicy för Region Jönköpings län godkänns.

Sammanfattning

En översyn av finanspolicyn har gjorts i syfte att säkerställa att den är anpassad till den sedan 2015 gällande ansvars- och styrningsfördelningen i Region Jönköpings län. Översynen har resulterat i några förtydligande formuleringar samt redaktionella ändringar.

Information i ärendet

I regionstyrelsens svar till revisionen, med anledning av granskning av finansverksamheten i början av 2016, framgår att en översyn av finanspolicyn ska ske under 2016.

Revisorernas övergripande bedömning i granskningen var att finansverksamheten hanteras i enlighet med finanspolicyns riktlinjer. Utifrån granskningen gav revisorerna, för att ytterligare stärka den interna kontrollen, några rekommendationer. En av rekommendationerna var att ”se över finanspolicyn för att kontrollera att den är anpassad till den nya ansvars- och styrningsfördelningen i regionen”.

Finanspolicyn reviderades och beslutades av Landstingsfullmäktige under 2014. För att policyn ska hinna få genomslag och kunna utvärderas över en längre period bör den inte revideras avseende kapitalförvaltningen oftare än vart femte år.

Den översyn som revisionen rekommenderade avsåg en anpassning till den sedan 2015 gällande politiska organisationen i Region Jönköpings län. Av Regionstyrelsens arbetsordning framgår av 7 § första punkten: ”ha hand om regionens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade föreskrifter” och åttonde punkten ”förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser i enlighet

med fullmäktiges särskilda föreskrifter”. Införandet av nämnder har inte medfört någon förskjutning av ansvar eller befogenheter jämfört med tidigare.

Revideringarna som föreslås är dels redaktionella i form av uppdatering av organisatoriska benämningar dels ett antal förtydligande formuleringar, dessa är särskilt markerade i bilagan förslag till reviderad finanspolicy.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2016-11-23
- Gällande Finanspolicy beslutad av Regionfullmäktige 2014-04-22 § 67
- Förslag till reviderad Finanspolicy
- § 71 Regionstyrelsen 2016-05-10

Beslutet skickas till

Regionledningskontoret ekonomi

REGIONLEDNINGSKONTORET

Agneta Jansmyr
Regiondirektör

Jane Ydman
Ekonomidirektör

Finanspolicy

Inledning

Föreliggande finanspolicy har sin utgångspunkt i den för regionen övergripande målsättningen om en god hushållning. En viktig del i att uppnå en god hushållning är att Regionen har en effektiv kapitalhantering som innebär en förbättrad likviditet genom att kapital frigörs från balansräkningen och att en god avkastning på kapitalet uppnås. Fokus i detta arbete är att uppnå rationella betalningsströmmar (inflöde och utflöde av likvida medel) och en effektiv likviditetsförvaltning.

I kommunallagens 8 kapitel finns för medelsförvaltningen följande reglering

- förvaltningen ska ske på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses
- fullmäktige ska meddela närmare föreskrifter om medelsförvaltningen
- för förvaltningen av medel avsatt för pensionsförpliktelser ska särskilda föreskrifter anges där tillåten risk vid placering av medlen ska fastställas. Vidare ska anges hur uppföljning och kontroll av förvaltningen ska ske

Föreliggande finanspolicy innehåller fullmäktiges särskilda föreskrifter för medelsförvaltningen.

Betalningsströmmar (kassaflöden)

Utgångspunkten för en effektiv hantering av betalningsströmmar är att

- begränsa kapitalbindningen i icke avkastningsbara tillgångar (fordringar)
- begränsa behovet av räntebärande skulder

Regionen tillämpar centraliserad medelsförvaltning innebärande att alla in- och utbetalningar hanteras genom en för Regionen gemensam kassa. Undantag görs för mindre utbetalningar som kan ske från speciella handkassar som finns inom förvaltningarna. Kontantkasseredovisning/handkasseredovisning regleras i särskild instruktion.

För att uppnå bästa avkastning, skall i första hand inbetalningar användas för utbetalning (kvittning).

Inbetalningar (fordringar)

Huvudprincipen är att alla inbetalningar i möjligaste utsträckning ska ske i så nära anslutning till tjänstens utförande eller varans leverans som möjligt och då med betalkort. Om betalning inte sker med betalkort ska fakturering ske med betalningsvillkor 30 dagar.

Öppen vård (sjukvård/tandvård)

På de tre sjukhusen och Regionens hus kan kontant betalning ske i de fall då övriga betalningsmedel ej kan användas.

Inkassoverksamhet

Om betalning inte sker inom föreskriven kredittid lämnas en betalningspåminnelse. Om fordran inte betalas vid påminnelse överlämnas den till ett inkassoföretag. Lagstadgade avgifter ska tas ut vid påminnelse och inkassokrav.

Utbetalningar (skulder)

Leverantörsskulder

Leverantörsfakturor ska betalas på angiven förfallodag så att räntefri kredittid utnyttjas fullt ut. Betalningsvillkor regleras i de avtal som sluts mellan Regionen och leverantör. Huvudregeln är att betalningsvillkor ska vara 30 dagar räknat från fakturadatum. I undantagsfall kan Regionen betala faktureringsavgift. Leverantörsfakturor ska handläggas på det sätt som kommunala redovisningslagen föreskriver vilket innebär att registrering av leverantörsfakturor ska ske inom ca fem arbetsdagar.

Övriga skulder

Regionens finansiella målsättningar för att uppnå en god hushållning som kännetecknas av långsiktighet och uthållighet är att investeringar finansieras med egna medel.

Ett undantag där lånefinansiering kan ske är finansiell leasing av bilar där Regionens generella avdragsrätt för moms inte föreligger eller är begränsad. Vid finansiell leasing av dessa fordon gäller schablonmässigt avdrag för 50 % av momsen vilken gör att extern finansiering är fördelaktigare än egenfinansiering.

Historiskt har viss del av Regionens investeringar finansieras av pensionsmedel. Inom ramen för regionens finansiella mål ska denna lånefinansiering minska till förmån för ökad kapitaltäckning.

Kapitalförvaltning

Regionens tillgång på kapital har huvudsakligen sin grund i ett sparande för infriande av framtida pensionsförpliktelser, detta gäller såväl den del som förvaltas inom ramen för pensionsmedelsförvaltning som den del som förvaltas inom ramen för rörelsekapitalförvaltning. – Därutöver har Regionen behov av en likviditet som matchar löpande in- och utbetalningar och som utgör buffert för kortsiktigt negativa förändringar i penningströmmar.

Regionens kapital förvaltas i två delar, i form av pensionsmedelsförvaltning och rörelsekapitalförvaltning.

Pensionsmedelsförvaltning möjliggör placering på aktiemarknad och **obligationsmarknad** medan rörelsekapitalförvaltningen begränsas till penningmarknaden.

Som underlag för likviditetensförvaltning görs en likviditetsplan för den närmaste 12 månadsperioden. Planen ska uppdateras kvartalsvis.

Likviditetsplaneringen ger underlag för beslut om att medel utöver vad lagstiftningen reglerar för pensionsmedelsförvaltning (pensionsskuld före 98) ska kunna tillföras pensionsmedelsförvaltningen.

Pensionsmedelsförvaltning

Regionens pensionsåtagande regleras huvudsakligen av två avtal

- PFA 98 som avser pensioner intjänade fr.o.m. 1998-01-01 och
- PA-KL som avser pensioner intjänade till och med 1997-12-31 och nu tillämbart bara för personer som uppbar pensionsförmån vid PFA 98:s tillkomst och vissa personer som genom övergångsbestämmelser inte omfattas av PFA.

Lagstiftningen som reglerar området är dels lagen (1997:614) om kommunal redovisning och dels kommunallagen som innehåller kravet på budgetbalans och anger särskilda regler för pensionsmedelsförvaltningen.

Lagstiftningens regler för pensionsmedelsförvaltning avser avsättningar enligt PFA 98.

Redovisningslagen anger hur pensionskostnader ska redovisas dvs. att den så kallade blandmodellen ska tillämpas från och med 1998-01-01. Kommunallagens balanskrav reglerar kravet på finansiering och avsättning till pensioner.

Pensionsåtagandet enligt PFA 98 består av

- avgiftsbaserad ålderspension
- individuell del
- intjänad pensionsrätt 1997-12-31
- kompletterande ålderspension
- särskild ålderspension före 65 års ålder
- efterlevandepension

Lagens regler om avsättning till pensioner (blandmodellen) omfattar inte pensionsrätter intjänade före 1998-01-01 (intjänad pensionsrätt 1997-12-31). Detta åtagande utgörs av ett förmånsbestämt bruttopensionssystem där lagstiftningens finansieringskrav utgår från fördelningsprincipen dvs. att finansiering sker av pensionsutbetalning och inte pensionsavsättning. Då [Landstinget Region Jönköpings län](#) till viss del även byggt upp ett pensionssparande för detta pensionsåtagande så ska vad som här föreskrivs kring pensionsmedelsförvaltning även omfatta dessa medel i den omfattning som [landstingsstyrelsen-regionstyrelsen](#) bestämmer

PFA 98 ger möjlighet att låta den enskilde arbetstagaren förfoga över del eller hela den individuella delen. För Regionens vidkommande gäller att individuella pensionsrätter för åren 1998-1999 har utbetalats enbart till avtalad miniminivå medan den individuella delen från och med 2000 i sin helhet utbetalats och disponerats av den anställde.

Övergripande mål

Regionen har genom ingångna pensionsavtal ett långsiktigt åtagande för utbetalning av pensionsförmåner. Placering av pensionsmedel och här angivna regler har därför som utgångspunkt att uppnå en långsiktigt bra avkastning på förvaltad kapital. Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är att på ett effektivt sätt tillvarata tillväxten på den globala finansmarknaden, och därigenom möta de framtida pensionsutbetalningarna.

Avkastningskrav

Utifrån dessa förutsättningar är målsättningen att erhålla en avkastning som i genomsnitt årligen överstiger faktisk inflation + 10 årig realränta + 2% överavkastning.

Placeringspolicy

Policyn anger vilka regler som gäller för att Regionens medelsförvaltning ska uppfylla krav på god avkastning samtidigt som krav på betryggande säkerhet tillgodoses. Med god avkastning avses att [Landstinget regionen](#) över lång tid bör

överträffa avkastningskravet i denna policy, och betryggande säkerhet uppnås genom att följa den allokering som policyn tillåter.

Förvaltningen av Regionens pensionsmedel ska ske med en sammansättning av olika värdepapper ("portfölj") med olika egenskaper vad gäller avkastning och risk.

Allokering

Allokeringsföreskrifter anger hur normalportföljen för pensionsmedelsförvaltning ska vara sammansatt och de avvikelser (limiter) från denna fördelning som från tid till annan kan förekomma på grund av tillgångslagens marknadsutveckling.

Instrument (papper)

Tillgångsslag	Allokering (normal)	Limiter	Anmärkning
Aktier och aktierelaterade instrument	35%	20-45%	Över 35% derivatskydd
Räntebärande värdepapper <i>därav</i>	55%	50-65%	Duration ska matcha
- <i>nominella värdepapper</i>	25%	0-50%	pensionsskuld
- <i>reala (inflationsskyddade) värdepapper</i>	75%	50-100%	
Alternativa investeringar	10%	0-15%	

Duration menas genomsnittlig löptid(år)

Värdepappersfonder liksom bankinlåning räknas in i respektive limit.

Portföljen ska förvaltas utifrån Regionens uppställda mål samtidigt som en kostnadseffektiv lösning eftersträvas. Portföljen ska utformas så att risker som inte förväntas ge positivt bidrag till avkastningen skall undvikas om möjligt. För portföljens förvaltning gäller:

- aktieportföljen till största delen (minst 60 %) förvaltas passivt mot breda marknadsindex, exempelvis i indexfonder.
- ränteportföljen ska till största delen minst 60 % huvudsakligen förvaltas genom en passiv ränteförvaltning. Om en emittents rating förändras eller

om portföljens durationskrav ej uppnås kan en aktiv försäljning av värdepapper göras.

- alternativa investeringar kan göras upp till ~~15~~ **15** % av totalt förvaltad kapital. Exempel på alternativa investeringar är diversifierade råvarufonder/råvaruindex, fastighetsfond/index och kapitalgaranterade produkter

Beträffande geografisk allokering gäller att aktieportföljen ska allokeras globalt för att uppnå en ökad riskspridning. Med en kraftig övervikt för Sverige, skall allokering ske utifrån nedanstående tabeller.

Regional allokering,

Passiv aktieförvaltning (indexförvaltning)

Region	Andel	Limiter
Sverige	75 %	50-100%
Global	25 %	0-50%
Total	100%	

Aktiv aktieförvaltning

Region	Andel
Global	100%
Total	100 %

Korrigerig av regional allokering görs normalfallet tre gånger per år.

Den regionala allokeringen i aktieportföljen får maximalt avvika från valt index med +/- 10%. Aktier som skyddas genom derivat undantas regional allokering.

Ränteportfölj ska placeras i värdepapper utställda i svenska kronor.

Värdepappersval

I detta avsnitt redovisas vilka värdepapperstyper som är tillåtna.

Likvida medel

Placering kan ske på svensk banks depåkonto, bankräkning och genom dagsinlåning.

Aktier

Placering får endast ske i aktier som är börsnoterade, det vill säga som föremål för regelbunden handel på auktoriserad marknadsplats som står under tillsyn av myndighet. Vid nyintroduktioner kan avsteg från börsnotering göras under förutsättning att avsikten är att aktierna omgående ska börsnoteras.

Maximalt 10% av aktieportföljens värde får vara placerat i enskild aktie.

Räntebärande värdepapper

Regionens ränteportfölj ska placeras på följande sätt. Undantagsvis kan emittenten vara nordisk istället för svensk.

Emittenters (företags) rating	Andel per emittent	Max andel per kategori
• Svenska staten, statliga verk och helägda bolag	0-100 %	0-100%
• Svenska kommuner, landsting och helägda bolag	0-80 %	0-100 %
• Svenska banker och dess helägda bolag	0-80 %	0-60 %
• Svenska säkerställda bostadsobligationer	0-80 %	0-80 %
• Övriga svenska emittenter med rating av Standard & Poor's /Moody's		
AAA/Aaa	0-20 %	0-50 %
AA/Aa	0-20 %	0-40 %
A/A	0-5 %	0-20 %
• BBB/Bbb	0-5 %	0-10 %
BB/Bb	0-5 %	0-5 %
• Övriga svenska emittenter med skuggrating där aktien är börsnoterad.	0-5 %	0-5 %

Värdepappersfonder

Placering får ske i fonder som har Finansinspektionens, eller motsvarande utländsk myndighets, tillstånd och vars placeringsinriktning i stort överensstämmer med bestämmelserna i denna policy.

Etisk hänsyn

Vid placeringar ska etiska hänsyn tas vilket innebär att företag som i sin huvudsakliga verksamhet har produktion och/eller försäljning av krigsmateriel, tobaksvaror eller alkoholvaror undantas. Ej heller ska placeringar ske i företag eller andra emittenter som ej på ett godtagbart sätt efterlever internationella konventioner om mänskliga rättigheter och miljö.

Motparter/kapitalförvaltare

Godkända motparter vid transaktioner och förvaring av värdepapper är:

- Värdepappersinstitut som har Finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt Lagen (1991:981) om värdepappersrörelse.
- Utländsk institution som har tillstånd motsvarande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

För förvaltning av pensionsmedel ska Regionen anlita extern/-a kapitalförvaltare, undantagsvis kan ränteförvaltning ske i egen regi. Om flera externa förvaltare anlitas så ska uppdragen fördelas så att en förvaltare svarar för ränteportfölj och ~~två~~ max tre för aktieportföljen. Aktieportföljen delas upp på aktiv och passiv förvaltning, där en förvaltare svarar för passiv och en eller två ~~eller två~~ för aktiv aktieförvaltning. Om en förvaltare anlitas dvs. förvaltar både aktier och räntor så är detta att betrakta som tre uppdrag och taktisk allokering mellan dessa ska ej göras av förvaltaren. Förvaltare fattar i övrigt själv beslut inom ramen för här redovisad placeringspolicy (diskretionär förvaltning).

Rörelsekapitalförvaltning

Placeringspolicy

Den del av likviditeten som inte omfattas av pensionsmedelsförvaltning utgör regionens rörelsekapital förvaltning ~~förvaltning~~. Denna förvaltas i egen regi och görs utifrån följande regler och anvisningar.

Rörelsekapital förvaltningen ~~förvaltningen~~ placerar endast i räntebärande instrument, bankinlåning och instrument där värdet bestäms av ett underliggande räntebärande instrument (derivatinstrument). Placering i aktier är ej tillåtet. Medlen skall placeras med tillfredställande diversifiering och till betryggande säkerhet samt ge en långsiktigt god avkastning OMRX T-Bill. Löptider på placeringar ska anpassas efter likviditetsflödet i upprättande av prognoser samt förväntningar om ränteutvecklingen.

Värdepappersval

Placeringar får ske i räntebärande värdepapper på samma sätt som för pensionsmedelsförvaltning.

Riskhantering

Placeringar innebär som regel ett risktagande. Om kapitalförvaltningen är effektiv erhålls en ökad förväntad avkastning genom en höjd risknivå, och en lägre risk erhålls genom en minskning av den förväntade avkastningen. Mot bakgrund av pensionsmedelsförvaltningens långsiktiga karaktär är Regionen mindre känsligt för svängningar i tillgångarnas värde. Förvaltningens (portföljens) risk regleras genom tillgångsallokering och limiter.

I placeringspolicyn har matchningsprincip och diversifieringsprincip beaktats. Matchningsprincipen har beaktats vid de olika uppdragens innehåll genom att rörelsekapitalförvaltningen sker i korta värdepapper för att matcha skulder på kort sikt. I pensionsmedelsförvaltningen tillåts placeringar i värdepapper som har något högre risk men över tiden också har något högre avkastning än räntebärande värdepapper. Diversifieringsprincipen har beaktats vid val av instrument och i begränsning av enskilt instrument i förhållande till kapitalvolymen. Utöver dessa finns andra typer av risker som t.ex. administrativ risk eller finansiella risker (ränterisk, kreditrisk och valutarisk). För pensionsförvaltning tillkommer aktuariella risker.

Ränterisk

Risken att oväntade förändringar i det allmänna ränteläget leder till ett lägre räntenetto begränsas genom värdepappersval och löptider.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att en låntagare går i konkurs eller av annan anledning inte kan fullfölja sina betalningsförpliktelser mot kreditgivaren. Vid placering av medel har Regionen rollen som kreditgivare. Begränsning av kreditrisk har gjorts genom avgränsning av emittenter. För att begränsa risk vid placering i räntebärande värdepapper gäller i det föregående angivna krav på ratingnivåer.

Valutarisk

Regionen har valt att ej valutasäkra placeringar i utländska värdepapper. Detta beroende på att vår pensionsskuld och pensionsförvaltning har lång duration, därigenom blir ej en valutasäkring kostnadseffektiv.

Derivatinstrument

Handel med derivatinstrument som optioner, får förekomma i begränsad omfattning, vad gäller kapitalgaranterade produkter och som aktie- och ränteskydd för att hantera risker och effektivisera förvaltningen.

Aktuariella risker

Samtliga pensionssystem med inslag av försäkring innehåller aktuariella risker. Med detta menas risken för att den pensionsskuld som beräknats inte kommer att motsvara den faktiska pensionskostnaden. Vid beräkning av pensionsskuld tillämpas vissa försäkringstekniska grunder. Dessa grunder är beräknade för ett riksgenomsnitt. Avvikelser från riksgenomsnittet kan förekomma t.ex. att de anställda inte har samma livslängd som gäller för riket i övrigt. Därmed finns risk att de faktiska pensionskostnaderna avviker från den beräknade pensionskulden.

Regionen har inte möjlighet att begränsa aktuariella risker.

Administrativ risk

De administrativa riskerna inom kapitalförvaltning utgörs bland annat av risker för datorhaverier, stöld, brand m.m. Därtill kommer brister i avtal, brister i den interna organisationen och brister i datorsystemens hård- och mjukvaror. Dessa risker har begränsats genom organisatoriska avgränsningar/befogenheter på regionledningskontorets ekonomiavdelning och tecknande av standardiserade avtal inom finansområdet. Säkerhetsaspekter inom IT-sidan regleras genom de regler som anges för Regionens IT-verksamhet. Erforderliga försäkringsfrågor beaktas vid upphandling av försäkringstjänster.

Redovisning av likviditetsförvaltning

Alla placeringar ska bokföras i anslutning till affärsdag. Vid varje månads periodstängning ska kapitalförvaltningen värderas och bokföras enligt försiktighetsprincipen.

Köp/försäljning av värdepapper i den egenförvaltade portföljen ska konteras/bokföras eller beslutsattesteras av annan person än den som har verkställt affären.

Köp/Försäljning av värdepapper i extern förvaltning ska beslutsattesteras av annan person än den som konterar/bokför.

Ansvar- och befogenheter

Regionfullmäktige

- Ansvarar för att förvaltningen sker i överensstämmelse med kommunallagen 8 kapitlet.

- Beslutar om finanspolicy inkl. placeringspolicy dvs. övergripande mål och riktlinjer avseende all finansiell verksamhet i Regionen.

Regionstyrelsen

- Ansvarar för efterlevnad av regionfullmäktige antagen finanspolicy.
- Beslutar om ramen för pensionsmedelsförvaltning (utöver vad lagstiftningen reglerar).
- Beslutar om avtal mellan Regionen och förvaltare avseende extern förvaltning.

Regionledningskontoret (ekonomi)

- Ekonomidirektören säkerställer och kontrollerar att finanspolicyn efterlevs och att likviditetsförvaltningen sker enligt fastställd placeringspolicy.
- Löpande beslut om rebalansering och finansiella placeringar fattas och undertecknas av finanschefen.
- Förvaltar regionens rörelsekapital enligt fastställd placeringspolicy.
- Upprättar kvartalsvis en likviditetsplan för den närmaste 12 månadsperioden.
- Avlämnar kvartalsvis till regionstyrelsen rapport över likviditetsförvaltningen innehållande kapitaltillgång, allokering och avkastning.

Regionstyrelsen §§ 59-74

Tid: 2016-05-10, kl 13:00-16:00

Plats: Regionens hus, sal A

§ 71 **Granskning av finansverksamheten**

Diarienummer: RJL 2016/693

Beslut

Regionstyrelsen beslutar

Överlämna föreliggande tjänsteskrivelse till regionens revisorer som svar på revisorernas granskningsrapport

Sammanfattning

Region Jönköpings läns revisorer redovisar genom skrivelse 2016-03-09 sin granskning av finansverksamheten.

Revisorernas övergripande bedömning utifrån granskningen är att finansverksamheten i allt väsentligt fungerar på ett tillfredsställande sätt.

För att ytterligare stärka den interna kontrollen ger revisorerna regionstyrelsen ett antal rekommendationer.

I föreliggande tjänsteskrivelse redovisas vilka åtgärder som planeras med hänsyn till rekommendationen som revisorerna redovisar.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag från arbetsutskottet 2016-04-25
- Tjänsteskrivelse daterad 2016-03-16

Beslutet skickas till

Regionens revisorer
Regionledningskontoret – regiondirektör, ekonomi

Vid protokollet

Siw Kullberg

Regionstyrelsen §§ 59-74

Tid: 2016-05-10, kl 13:00-16:00

Justeras

Malin Wengholm
Ordförande §§ 59-68,
§§ 70-73

Maria Frisk
Ordförande § 74

Martin Hytting
Ordförande § 69

Malin Olsson
Justerare

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist